

Roma

Paulo Ryberiti Roma mahādu-ò

1 ¹Paulo jiarý rare, tyyritiwidýydure wahe. Jiarý heka Jesuisi Kristu deòdu rare. Tii riwatare rybe týnydýydumy ararekremy. Deuxu Rybewihiký wahidýydumy ararekremy. ²Juhuu dori Deuxu rarybere Rybewihiký riwahinykemy. Deuxu rybedu mahādu kia rybe riritinyre, Ritidýnatyhy-ki. ³Kiamy heka Deuxu Riore rybe tyhydýynamy rarybere, Davi riore riòkoreo wahe. ⁴Deuxu Jesuisi Kristu rubu-ribi riixiadýynyreu, tariòremy tahe riteòsinyre rurunatyhy-di. Jesuisi tahe inatyhymy Inynyry ihýre. ⁵Tii ruxetòena inydeereny riwahinyre. Irybe òraru-ki, jiarýboho aròirenkykemy watxireri. Ityhyna aritynynykemy judeukódu mahādu-ò, tai tiiboho rityhynyrenykemy. ⁶Kaiboho tule judeukódu mahādu atxitenyteri. Tahe Deuxu ityhydýyna mahādu atxitenyteri, Jesuisi Kristu ijoimy rýirakemy adeereny rarybereki. ⁷Ibutumy adeereny warybe rewhinyre, Kia Deuxu taijoimy remyremy mahādu wahe. Ruxetòena, ywina-wana adeereny-ò kanakemy watxireri, Deuxu intyby-ribi tule Jesuisi Kristu iny wedu-ribi. Tii dori adeereny irybe riwahinyreki.

⁸ Umyreny Deuxu-ò reàlámahäre, atyhynaren-y-ò iny ibutumy roholamyhýreki. ⁹Deuxu-ò rexitðenymahäre, anirenymy rarybehyyymy watxiwähäre. Kia heka Deuxu rieryre, waworibityhy tahe jiarý Deuxu deòdumy rare. Iriore Rybewihiký-di wahe. ¹⁰Jiarý rexitðenyhyy watxiwähäre arorarenymy arakemy Deuxudeewikeki. ¹¹Umyreny arobikemy watxireri, tai adeereny arelyykemy aömydýy wihihikýò Deuxu Tyytybytyhy. Tule kaiboho wadée tuu belyybenykre. Tai tahe atyhynaren-y-ki ityhymy relekre. ¹²Jiarý arawiòhenanykemy watxireri, tule kai biwawiòhenanykemy watxireri. Tai rikexideysanytyhykemy inatyhyna-ò. ¹³Sowemy heka arahyykemy watxiwähäre arorarenymy. Iribi nohöti losaömy tahe wadi rarurunymyhýre aöbo, riwaterónyöhyyymyhýre heka. Jiarý Deuxu dee waaömysydýyna awikemy watxireri ayreny-ki. Tai kaiboho aka-ò boikemy wadée awire, iwese ijô judeukódu mahāduko-ò ararybekremy watxireri wese. ¹⁴⁻¹⁵Tuheka ibutu iny-ò ararybekremy watxireri, hâwâ witxira witxira mahādu-ò, tule. Iny mahādu-ò aökore mahādu-ò tule. Tuu ariwinykre ibutumy iny-ò,

iny bedeeryrenyō mahādu-ò tule. Adeereny tule Rybewihikýmy arelyykemy watxireri Roma hāwā ludu mahādu-ò.

¹⁶ Jiarý dori Kristu Rybewihiký-ki araixýruõtyhy. Irybe dori Deuxu ruru rare. Ibutumy iny rityhynykeki ritakemy ratxikre. Judeu mahādu-ò juhuu nade tai tahe iuhe-ò judeuködu mahādu-ò. ¹⁷ Deuxu òbitina ratýnynymy namyhýde Rybewihikýwo-ribi. Tyhyna-di ritelenyre tule tyhyna-di ihýmyhýre. Inyō tyhyna-di òbitimy rýikeki, tii ruruõtyhy, idi awimy rareki.

¹⁸ Deuxu yarana biu-ribi namyhýde ibutu òraruna hudunamy. Iwidýydu hudunamy. Bina widýydu dori inatyhyna ribinanymyhýre, raruinymyhýre Deuxu rybe ribynymyhýre? ¹⁹ Deuxu eryna ibutumy iny-ò riwahinyre. Deuxu tamy riwahinyre. Tai timybo Deuxu raremy tahe tiiboho rieryhymyhýre. Tai Deuxu aõhökýmy risýnynymyhýrenyre. ²⁰ Juhuhukýle heka Deuxu aõmydýynanamy iny robimyhýre idi tii tyhynamy tule rierymymyhýre itýnyhýkýlemy, irurunahyy wahe. Aõu aõu kia ibutumy iny rierymymyhýre, Deuxu widýynamy iny robireki wahe. Tai tiu iny ixitxiödýyna. ²¹ Rieryrenyre tii Deuxumy raremy. Tahe rexiwowydynyöhyyre timybo iny Deuxu dee rexiwowydynymyhýkemy wahe. Tamy àlànatyhy riwahinyöhyynymyhýre. Idi röhötinymyhýrenyre Deuxu irayky röhötinymyhýre wesemy idi röhötinymyhýre. Irayky tahe reòsam y ratximahäre. ²² Tiibohole bedeerytyhymy ixidi röhötinyrenyra. Tahe itxýtele roire. ²³ Deuxu rubutere rityhynykenawi tahe tiiboho heka ritxoo deuxuõ ireje riwinymyhýrenyre tatyhydýynamy. Ibinamy heka mywese riwinymyhýre, nawii wesemy, iròdu wesemy, iròdu bedemy riradu-wesemy. Rexiòkamy riram y riradu wesemy tahe rityhynyymyhýrenyre.

²⁴ Deuxu heka òraruna-ò riwahinyrenyre, itxýtenaren y òraru-ki. Iny òta òtadu mahādu heka wiwanale aõòta ixýruna riwinymyhýrenyre. ²⁵ Deuxu inatyhyna dori tiiboho riwiurónyra ruina-ò. Ritxoo dee rexitðenyrengyre, aõbo Deuxu riwinyre, kia. Deuxule iny reàlakõmyta ratximymyhýrenyre.

²⁶ Deuxutyhy tahe rityhynyöhyyre, Deuxu ibutu widýydu tiu riteàlànomy rakonananyötyhy. Kia òraru-ki òtaòtana nade. Håwyy, håbu-wana aõkõ roimyhýre wideele heka aõhebo rotýñynymyhýre. Kia heka òbiti aõkõ rare. ²⁷ Tule håbu, håwyy-wana aõkõ róimyhýre, wiwanale aõhebo rotýñynymyhýre. Òbiti aõkõ heka kia rare. Riwyrenykre kia òraru òwydýyna, aõhökýmy dýñana wahe. Iny sohoji sohoji taaõbina ixýruna òraru-ki ixidee rimykre.

²⁸ Töhöti heka Deuxu-txi reaõhymyhmýre. Tai tahe timybo ixideewimy riwinyrenykre roirenre Deuxu-ribi. Tahe riwinyrenyre ibutumy aõbina binahakýle. ²⁹ Aõimy aõko ratximymyhýre aõbina bina-di roiremyhý: òtaòtana-di, aõbina binahaký-di, aõikökõ-di, rarekemy ixidee ririmymyhýre, teramy heka rýira. Ihäru-di rýira iny rubudýymy dori röhötinymyhýre, rarybehymy ratxirerimy ihýre, ruidu nihiký ihýre, ujõmo-di rýira. ³⁰ Aõbinamy inymy rarybemyhýre, Deuxu derare, ixiluulerenyre, rexityhynyymyhýre, òraru týmyra riwinyrenyre, tyby tadi-wana rityhynyöhyyre. ³¹ Irybe sohoji aõkõ heka rare. Iluunaõre, ibinatyhyre, inydee iruxetòeõre. ³² Deuxu rarybere: inyō kia

riwinykeki heka ruruke. Tiiboho kia rieryrenyre. Ihāre tahe aōhebo rotŷnyre. Kia sohojile aōkō. Reysarenumyhyre iny witxira iherenyki aōhe rutŷnykreki.

2 ¹Tuthy-ki aōkōramy rybeōmy. Kai dori tutyhyle òraru tewinymahāôte.

Inyō rybemy ywisdŷyna ijōmy rarybeke-wana ixilemy ywisdŷyna-ò rexityhenyke. Tii dori kia ibutumy tule riwinymyhyre ibinamy wahe. ²Inyō kia aōbina binahakŷ riwinymyhykeki, Deuxu ywisdŷyna-ò inatyhynalemy tamy kōdōhonykre. ³Kai tuleke — kiamy biwinykeki, Deuxu ywisdŷyna-ribi mahenyothy. Kai dori ywisdŷydumy texideòsintye ihāre tahe iòraru wesele tewinymahāôte. ⁴Deuxu ruxetôena sōwemy adi rexiruxetöenanymyhyre.

Kia-di bexirâhkemy adi ratxireri, ttiemy ywimy aōna aōna bina riemyhyre ratximyhyre, awi heka adee rare. Kai aōbohe iribi ōhōti rosakre kia heka arabedeòtiidŷnymyhyre. Arabedewodŷnymyhyre iòraru-ki. Kai aōbohe kia teeryôte? ⁵Kai arybedŷysaeryore rybe ijohona teeryôte ōhōtiore. Tai tahe Deuxu yarana ixideele tebutunymahāôte. Ijōtxu Deuxu yarana txumykreu. Tai Deuxu ywisdŷýdu òbiti rexitñynymy rŷikre. ⁶Iny sohoji sohoji taaōna aōna myna aōmy rotŷnykre, aōhebo rotŷnynymyhyreki wahe. ⁷Inyō aōwidŷylemy ratximyhyre. Tiiboho heka Deuxu wowydyna, Deuxu wohyna, Deuxu loosôna widŷymy rarutaamyhyrenyre. Tule iny rarehykykrena-di rarutaamyhyrenyre. Imyna Deuxu tamyreny riōkre. ⁸Kia ixidile rōhōtinymyhyre mahādu tahe, Deuxu woxibrunale, yaranale ritakre. Tiiboho dori inatyhyna rityhynyōhyymyhyrenyre, aō òbitile aōkō riwinymyhyrenyre. ⁹Aōhōkymydŷýnana, bedewona kanakre ibutumy aōbina bina widŷýdu mahādu-ò, judeu mahādu-ò juhuu idi judeukôdu mahādu-ò. ¹⁰Wowydyna, àlâna, ywina tahe kanakre aōwiwhikŷ widŷýdu mahādu-ò judeu mahādu-ò juhu delemy idi judeukôdu mahādu-ò. ¹¹Deuxu-ò heka ibutumy iny wiwese rare. ¹²⁻¹⁶Tii heka aōhōkymy risŷnykre ibutumy iny òrarudu mahādu. Moisesi bede ywina ihoõrehârele tii rurukre. Judeukôdu mahādu heka Moisesi bede ywina rybe ijökore. Tahe bede ywina iny rierykeki, idile Deuxu iòraruna riywinykre. Inyō Deuxu bede ywina rybe roholare tahe rityhynyore, kia tahe Deuxu dee ibinatyhyre. Ibutumy kia iny rurukre, ôtŷy iraykywokile aōbo ibinare, aōbo òbitire rierymyhyreki. Deuxu bede ywina wesemy heka iraykywo-ki ratximyhyre. Iraykywydyna rexinohōtinymyhyre ada dexiòbitidŷnymyhyde, Rybe wimy rarybemyhyre Jesuisi Kristu heka hâbu aōmydŷýna ritŷnynykre imyna timy rarekremy. Deuxu dori iteradŷydure.

¹⁷Kaiboho, judeu mahādu, texinohōtinytenyta ibutumy awiremy aDeuxurenny-wana. Tii adeereny bede ywina rybe riwahinyreki, tii abiòwatthy rareki. ¹⁸Kai heka aōbo Deuxu-ò awire teeryte. Aōbo ibinare, teeryte.

Uladuule ibede ywina rybe teeryte, tai òbilityhyle adeereny awire. ¹⁹Kai Deuxu-ò nonana bitŷnynyke iny ruetâ mahādu-ò dori, kia teerytyhytenytek. Ixi-di tahōtinytenytek. Iwese, kaiboho loosôna wesemy toitemahā ixi-di tahōtinyteny. ²⁰Tule kia ixi-di tahōtinymahāôte. Kai bede erydŷýdukôdu mahādu erydŷýdumy atxiterimy ixidi tahōtinymahāôte. Uladu erydŷýdumy atxiterimy ixi-di tahōtinymahāôte. Kai bede ywina rybe tyritiō dire. Kia adee ibutumy

inatyhyna rare bedeerydýýna. ²¹ Kai iny erydýýdumy atximahâte. Timyre kibo kai texierynanyömahâte. Kai wasimy aõkõ tòerydýýnanymyhýte. Timyre kibo tawasiny mahâte. ²² Kai hâwy y òta aõkõ tetýnynymahâte. Timyre kibo kai tuu tatýýnymahâte. Suritxoo dee àlâna deramy iximy tarybemahâte. Aõhererekibo erydýý-ribi aõmydýýnana tewinymahâte. ²³ Kai bede ywina rybe luumy iximy tarybemahâte. Kai Deuxu-di texixi weden myhýte. Ihâre tahe bede ywina rybe tetyhynyôte. Kiawese Deuxu texirudýýnemyhýte. ²⁴ Iwese juhuu riritinyre wese wiji roimyhýre: —Àoraru-ki tahe bedemy iny rýira Deuxumy aõna aõnabinam y rarybemyhýre. ²⁵ Kai bede ywina rybe bityhynykeki, ötyky resynadike, awire judeu mahâdu dori rare. Tahe bede ywina rybe bityhynyökeki, ötykyresyna adee aõ aõkõre. ²⁶⁻²⁷ Iwesetyhylemy iny rare tötyky resynaõ mahâdu. Tiiboho bede ywina rybe rityhynykeki, tötyky resyna-di mahâdu wesemy roirekre. Judeukõdu mahâdu heka bede ywina rybe rityhynykeki, kia adee ixýruna rare. Kaiboho dori Deuxu bede ywina rybe tetyhynyôte ötyky resyna dire hârele. Bede ywina rybe dire hârele. ²⁸⁻²⁹ Inyõ judeu mahâdu wesemy ihýre. Ihâre tahe judeu mahâdu inatyhy aõkõ rare. Tötyky resyna-di judeu mahâdu inatyhy aõkõ rýira. Judeu mahâdu inatyhy tawokihyyle kia idi rýira. Iwesele notyky resynadýýna kia rýira. Inywokihyyle rare. Aõ bede ywina rybekile aõkõ tuu rýire iny rayky wydynadile kiawesemy inyõ rýira. Hâbu-ribi wowydynamy ritaõthy. Deuxu ribile ritake.

3 ¹Tibohe judeu mahâdu deewinare. Notyy resynale tamywina. Kia aõbo ibuturatyre awire judeu mahâdumy rareki? ² Inatyhy rare, sôwemy, Deuxu dori tamy juhu Ritidýýna riwahinyre. ³ Inyõ rityhynyöre-wana kia riwiurönyöhymyhýre Deuxu heka òbiti rare. ⁴ Inatyhy urenana my Deuxu raremyhý. Iny mahâdu tahe roidumy rýíramyhý. Iwese ritina-ki roire wese Deuxumy rarybereri: —Kai arybe òbitina-di atximahâte urenana wahe. Inyõ araurihikeki, kai inatyhyna-di biòlòdýýnykre. ⁵ Inyboho òbiti aõkõ roire. Kia tahe Deuxu òbitina riteòsinyre. Timykibo Deuxu inydee aõhökýmydýýnana riwahinskyre. Mobo heka kia òbitimy aõkõ rarybekre. Jiarý hâbu rayky-di wese rarybereri. ⁶ Kia òbiti rare. Kiaweseõkeki timybo Deuxu bede aõhökýmy dýýnana riwahinskyre. ⁷⁻⁸ Kai tarybete: —Jiarý raruira. Urile kia Deuxu inatyhyna reteòsinyre. Aõhererekibo Deuxu aõhökýmy riwasynyre. Kiarybe iwitxira rybewesemy rare: —Ibinamy rakatximyhýkeki, awihiký kia-ribi ròhonykre. Aõkõre, kiamy rybedu mahâdu aõhökýmy dýýnana ritamyhýkre. Kia riki wamy rarybere, ruimy wahe.

⁹Aõhe aõbohe, inyboho aõbo inywixira-ribi awityhyrenyre. Aõkõre. Jiarý reteòsinymahâre ibutumy judeu mahâdu, judeukõdu mahâdu ibutumy òrarudu roire. ¹⁰Kiamy Tyyriti-ki roire: —Tiu heka inyõ òbitiore. ¹¹Inyõ heka Deuxu rieryöhymyhýre. Timy heka rioryöhymyhýre. ¹²Ibutumy iny rexiononymyhýre Deuxu-ribi wahe. Aõmy aõkõ tiiboho rexiwinyrenyre. Iny riuheöhymyhýre aõbo awiré. Sohoji aõkõ aõhebo rotýýnyre aõbo awiré. ¹³Ibòtòijò heka rubuwabede iraymy roimyhýre ròwese rare. Tiiboho iny itxenadýýdu rare. Irybe heka hemylalatyhyju wese rare. ¹⁴Aõbina binahakýlemy heka iny my

rarybemyhýre. ¹⁵Iti heka teyreve rare hälubu txiwimy iny rubudýýmy tule. ¹⁶Titxibo ramyhýre-wana heka aöbina binanale riwahinymyhýre, aöhökýle ririmyhýre. ¹⁷Tilboho dori ywimyno rieryömyhýrenyre. ¹⁸Deuxu lau heka ruberuötyhymyhýrenyre, Deuxu rityhynyötyhy.

¹⁹Bede ywina rybe heka tatyhydýýna mahädu-ò diöde. Kia tahe inyboho rieryrenyre. Tai heka iny rexitxiönyötyhy Deuxu-ò. Tai heka ibutu dee aöhökýmy dýýnana-ò riywinymy rýikre. ²⁰Bede ywina rybe-ribi iny ibutumy rieryre ibinamy ratxireri. Inyö heka bede ywina rybe heka rityhynyöhyre. Tai tahe inyö kia-di rexitaötyhy iywina òraru-ki.

²¹Wiji tahe Deuxu òbitina ratýnynymy ihýre bede ywina rybe-ribi lahiximy. Ihetxiu rybedu-di kia ritýnynymy ihýre bede ywina rybe ritina-di. ²²Deuxu riöbitidýýnyra. Ibutumy Jesuisi Kristu tyhydýýdu kanakre. Deuxu dee dori ibutumy bede bede ludu wiweselere. ²³Ibutumy raðrarunymyhýre. Deuxu òbitina tamy rauhenymyhýre. ²⁴Deuxu taruxetöena-di ibutumy riöbitidýýnyre Jesuisi Kristu tarasadureki. Tii iny-ribi iöwydimy aö rexítöenyöhyre. ²⁵Deuxu Jesuisi-di rubuna iny òraru riixäwididýýnyre iöwy tii riöwynara, iny kamy rityhynykemy. Kawese-ki Deuxu òbitina ritýnyryra. Juhuu Deuxu iny òraru-ò reteheömyhýre aönityhymy iywisdidýýna direki. ²⁶Tahe wiji inyòraru-ò retehemyhýre riixäwididýýnykemy. Tai tahe tii òbitire tule Jesuisi Kristu tyhydýýdu òbitidýýdure. ²⁷Mobo Deuxu-ò rarybekre jiarý awiremy? Aökore, inyö rarybeötyhy. Bede ywina rybe tetyhynyöte. Deuxu iny òbiti widýýdure, ibede ywina ywidýý aökore. Inatyhynadile awityhymy iny rare. ²⁸Kiamy tahe raraykynyre iny ityhynadile riöbitidýýnyke bede ywina rybe ywidýý aöbo? Aökore! ²⁹Deuxu aöbo, judeu mahädu Deuxu sohojile rare? Aökore, judeuködu mahädu-ò tule Deuxu ihýre. ³⁰Deuxu sohujile rare. Iny wiwanale riöbitidýýnykre judeu mahädu judeuködu mahädu-wana. Ibutumy ityhyna òraru-ki riöbitidýýnyke.

³¹Ityhyna aöbo bede ywina rybe riixäwididýýnyra? Aökore, bede ywina ihäre rýire.

4 ¹Timybo ararybekre inytybyreny Abraömy. ²Aöbo riwinyre aökö idi rexiöbitidýýnyre. Tai tahe rexityhynyke inyko-ò. Tahe Deuxuko-ò aökö. ³Kamy heka Ritidýýna-ki roire: —Abraö heka Deuxu rityhynyre taile tahe rexioöbitidýýnyre. Deuxu dee tii òbitityhy rare tii rityhynyrekile. ⁴Iny aomysýdýýdu raðwymyhýke iaomysýdýýna myna. Urimy aökö dori raðwymyhýre taaomysýdýýnaowyle dori ritamyhýre. ⁵Inyö rityhynymyhýkeki, tii òbitina ritamyhýre Deuxu-ribi. Deuxu dori òraru-ku mahädu òbitina widýýdu rare. Kia uriono rare. ⁶Davi heka juhuu riritinyre iwese teysatyhymy iny rarekremy wahe. Deuxu dori òbiti mahädu dee riraykydýýnyre òbitimy roirekemy. Tii ixidee aö riwinyöre. Davi kiawese riritinyre: ⁷—Teysatyhymy iny rýirakemy Deuxu òraru riixäwididýýnyre tohöti-ribi òraru rosakeu. ⁸Teysatyhymy iny rýirakemy òraru-txi Inynyry nohöti ijeraömy ihýkre. ⁹Deysana aöbo judeu mahädu sohujile

riteysanymyhyre ida judeukôdu mahâdu tule. Tulere! Inyboho dori rarybere: —Abraõ tyhynale tamy òbitina diwahinymyhyde.¹⁰ Tiubo tahe Abraõ òbitina ritare notyky resynako-ki ada ihewo-ki aõbo, ikoure.¹¹ Juhuu dori rityhynyre idi ta notyky resyna tamy nadе kia tyhyna Deuxu-ò riteðsinyreki. Tai tule òbitina Deuxu tamy riwahinskyre. Kia butu tyhydýdu tyby wese rare, Judeukõ mahâdu wahe.¹² Notyky resynako-ki òbitina ritare. Tötyky resyna-di mahâdu tyby wesemy riki Abraõ ratximyhyre. Tiile tötyky resynakõ-ki Deuxu rityhynytyhymyhyre.¹³ Deuxu Abraõ-ò rarybere tii ibutu bede bede wedu wesemy ratximyhyre iriore iribi rimykemy. Tahe bede ywina rybe òraru-ki aõkõ tuu ihýre, ityhyna òbitina òrarukile wahe.¹⁴ Bede ywina rybe-ribi tybie tahe itarasadumy ratxikre, tai tahe inatyhyna aõ aõkõ rare. Aõbo Deuxu rarybere aõmy aõkõ rare. Tahe roirekre.¹⁵ Bede ywina rybe dori Deuxu aõhökymy dýñnana diõde iny ribedeerynykemy. Teysana aõkõ wahe. Bede ywina rybekõki, timyki iny aõ ityhynyõna. Bede ywina rybe ijõore-wana òraruna ijõore.¹⁶ Tahe inatyhyna-di sohojile iny aõna aõna wiwihiiký ritamyhyke. Tai iruxetõena-ribi nadе. Tahe aõmybo Deuxu rarybere ibutu riòreriòremy tuu rýikre. Bede ywina rybe mahâdu tule bede ywina rybekõdu mahâdu-wana wiwana Deuxu rityhynyre. Abraõ riore wesemy ibutumy tai inyboho roire.¹⁷ Iwese Ritina-ki roire wese: —Jiarý aratare ibutu inftyby wesemy mabekemy. Ibutumy iny rityhynyre-wana, iwese Abraõ rityhynyre wese, iwese-ki Deuxu ritake. Deuxu tahe rubu mahâdu riixixanymyhyre rubu-ribi. Tii rarybekeu aõ aõkõ aõwesele tii aõ heka rare. Tii rarybere tule riwinyre. Abraõ heka Deuxu rybe rityhynyre.¹⁸ Timy heka rariòrenykemy ixidee röhötinyöhyyymyhyre. Deuxu dori tamy rarybere: —Kai heka ariòkorereny sôwemy atximyhykre. Kai hâwâ hâwâ tybymy mabekre.¹⁹ Abraõ tatyhyna ritxiönyöhyyre. Timy heka 100 beðramy idi ratximyhyre, ixäwire uladu-ribi ramatuarinyreki. Tule ihäwy yy Sara iuladu herina-di kõremy röhötinyre.²⁰ Timy heka ritxiönyöhyyre Deuxu Rybe. Rityhynyhyre Deuxu dealâna riwowydynyre.²¹ Tii heka rierymyhyre Deuxu irurudire irybe wesemy aõ rýikemy.²² Tai tahe Deuxu tamy òbitina tamy diwahinskyre.²³ Aõ òraruki aõkõ kia ryberitina awimy raeryre, tamy sohojile aõkõ dori rarybere.²⁴ Iny òraru-ki tule kia tuu roire. Iny tule inatyhyna-di òbitina ritakre. Inyboho dori rityhynyhyre, Inyñry Jesuisi rubu-ribi ixixana widýdu Deuxu raremy.²⁵ Jesuisi iòludu-ò iwahidýymy rara inyòrareuren-ki tai rurure. Tahe iny òbitina wahidýyna-ò diiixixanye rubu-ribi.

5 ¹Jesuisi tyhydýy òraru-ki Deuxu inyboho rimyrenyre. Idi awimy rokoirekremy tii-wana, Jesuisi Kristu-wana wahe.² Deuxu ruxetðenawo-ki inyboho rotamanymyhyrenyre. Jesuisi Kristu tyhydýna òraru-ki tamy rotamanymyhyre. Deuxu loosõna worojuxana-õ-di rokoirekre. Tai inyboho reysamy ihýre.³ Inyboho bedewona-di hyy ihýrenyre. Ihärele tahe inyboho teysarenyre. Kia dori iny riwiöhenynymyhyre rarosõna ijödikemy ruru inydeereny riwahinskyemy.⁴ Inyboho rikiijerenhykeki, Deuxudeewimy rikiwinyrenyreke. Deuxudeewina rikiwinyrenykeki, rarosõna rikitarenykre.⁵ Iny rarosõna tarasana aõkõkeki, uritere rakabedewoõthy, Deuxuluuna dori inywo-ki ratxireri. Deuxu

Tyytybythy my inydeereny wahidŷyna rare. Tii dori inyworen-y-ki Deuxuluuna ritidire. ⁶Iruruõmy inyboho roiremyhŷre awimy riwinykemy. Tai tahe Kristu inydeereny, inyboho ibinare hâre rurure, Deuxudeewireu. ⁷Isirare inyõ hâbu òbiti dee ruruke. Tahe hâbu wiwihi kÿ dee òsana iny rurukre, kia heka irutaõre. ⁸Deux tahe luunatyhy inydeereny diteònyde. Iny òraruduren-yre hâre, Kristu inykireny rurure. Juhuu heka inyboho òrarudu roire. Ihârele Deuxu taluuna nihikÿ inydeereny diteòsinyde. Tai heka Kristu inyòraruren-y-ki rurure. ⁹Irubuna òraru-ki heka Deuxuru-ò inyboho òbitimy ihŷrenyre. Irubuna tahe kia riwinyreki irumy inonana tahe iratyre rarekre inydeereny wahe. Deuxu ykarana-ribi Kristu dori iny ritamyhŷre. ¹⁰Juhuu Deuxu òludu inyboho roire. Tahe wiji ibiòwamy inyboho roire, iriore iny òraruren-y-ki rurureki, wahe. Wiji tahe rybe òludu mahâdu-ribi wiutàdànamy rŷire. Ibutu kia heka Kristu òraru-ki sohojile ture. Tai iny teysamy roire Deuxu rityhynyreki. ¹¹Inyboho heka iwixira Deuxu-wana ratximyhŷrenyre. Tai tahe reysamy ratximyhŷre. Inyboho Deuxu biòwamy ratximyhŷrenyre. Jesuisi Kristu Inynyrÿ òraru-ki heka ture.

¹²Hâbu sohoji òraru-ki òraruna bede-ki ralore juhuu, Adaõ òraru-ki wahe. Taile tahe rubu nade bede-ki. Idi ibutumy iny raòrarunyre. Adaõ òraruna-txi resere, rubu ibutumy iny-ò resere. ¹³⁻¹⁴Juhuu Adaõ rurure. Iribi tahe ibutumy iny rurure. Moisesi tule rurure. Tahe bede ywina òraru-ki aôkô tiiboho rurure. Bede ywina dori Adaõ rubu hewo-ò Deuxu riwahinyre Moisesi-ò. Deuxu heka iny òrarunamy aôkô röhötinyre, tabede ywina dori kiau riwahinyõre. Adaõ heka Deuxu rybe rityhynyõre, tai tahe rurure iwese Deuxu rarybere wese. Tule iòraruna òraru-ki ibutumy iny raòrarunamyhŷrenyre. Adaõ heka Jesuisi-ò rakewesenanykre. ¹⁵Tiiboho wiwanale aô kabede-ò aô diwy myhŷdenye. Adaõ heka rubu diwyde. Jesuisi heka runa diwyde. Adaõ heka sôwemy iny-ò rubu riwahinyre. Jesuisi tahe sôwetyhy-ò Deuxu ruxetõena riwahinyre, tarasana tamyreny riwahinyre. Òraruna sohoji-di heka Adaõ rubu riwahinyre ibutu iny-ò. Jesuisi tahe ibutumy iny-ò biu-ò hena riwahinykemy ratxireri iòraruna sôwre hârele. Umytuedeõna wahidŷdu tii ratxireri. Kia awityhyre. ¹⁶⁻¹⁷Inatyhy my Adaõ widŷyna ibinare. Jesuisi widŷyna heka awityhy my rare inydeereny. Inyboho dori Jesuisi-wana irumy ratxiren-yre aôu aôu kowa bede wihi kÿ-ki, Deuxu òraru-ki. ¹⁸Aôhôkÿ my dŷñana heka Adaõ widŷyna diwyde ibutumy iny-ò. Jesuisi tahe òbitina diwyde ibutumy inydeereny. ¹⁹Adaõ heka Deuxu rybe rityhynyõre. Tai iny sôwemy òraruna-txi resere. Jesuisi tahe Deuxu rybe rityhynyre. Tai iny sôwemy heka òraruna-ribi ritare. ²⁰Deuxu tabede ywina rybe riwahinyre. Tai tahe iny aôbina rierymyhŷre. Òraruna-di sôwemy ihŷreki, tai Deuxu ruxetõena sôwetyhy my ihŷre. ²¹Juhuu òraruna ratximyhŷre iny umyreny-ki. Inydeereny rubule riwahinyrenyre. Wijile tahe Deuxu ruxetõena riwahinyre inyumyreny-ò, iny raykyreny-ò. Òbitina inydeereny riwahinyre Deuxuko-txi. Jesuisi Kristu Inynyrÿ òraru-ki heka, umytuedeõna inyboho ijõdire.

6 ¹Timykibo Deuxu inydiren-y rexituxetõenykeu watxireri Deuxu ire inydiren-y raruxetõenykemy ire rexiorarunamyhŷre hârele. Timykibo

tuuōna. ²Aōkōhyre. Inyboho heka òraruna dee rubumy ih̄yrenyre. Timykibo iny ihymy òraruna-txi rekesekere? Aōkōhyre. ³Jesuisi Kristuni-ki inyboho raratisebenyre, Tule Jesuisi rubu-my ratisebe-ò rururenyre. Kia teertyentye. ⁴Tiu inyboho risebenyre Jesuisi òraru-ki, tii-wana inyboho rurure. Tai iru t̄ymyra-di inyboho ihyre. Iwese Deuxu taruru-di Jesuisi riixixadŷñyre wese tule inyboho iru tymyra-di rokoireke. ⁵Iwese tii rurure wese, inyboho tule rukurenkyre òraruna dee. Iwese Kristu rexixadŷñye wese inyboho tule òraru-ribi ixāwira tii-wana rarehyykremy. ⁶Iny umy tyby tule rurure Kristu itxeò-ki. Tai inyboho heka òraruna deòdumy aōkō ih̄yrenyre. ⁷Inyō rurukreu, tii òraruna-ribi ixāwimy ih̄yre. ⁸Inyboho Kristu-wana ruruukeki, tii Kristu-wana irumy ratxikre. ⁹Kristu rexixare tii ixypy ruruōtyhy. Rubu ixypy tamy reaōtyhy. Kia tahe inyboho rieryrenyre. ¹⁰Jesuisi rurureu, iny òraruna ixāwina rubulemy rurure. Wiji tahe irumy ih̄yre Deuxudeehyy. ¹¹Tule kai arumy atximahâte Deuxu dee iny aōbina bina-ò taruteki rubuwesemy arumy tahe Deuxu-ò. Inynyr̄reny Jesuisi Kristu tyhydŷki. Kiawesele mohōtinyke Deuxu dee, Jesuisi Kristu dee wahe.

¹²Kaiboho dori Jesuisi Kristu-wana atximahâtenye. Òraruna-txi ixypy besekeōtyhy. Ixideewimy aōkō rikiwinryenyke, aō ibina wahe.

¹³Aumyreny biwahinybenyke Deuxu-ò iwese iny iru t̄ymyra-di ih̄yrenyre. Tai tahe òbitile biwinybenyke, òraruna-txi beseōtyhy aō iyja aōkō.

¹⁴Òraruna rybe-ò ijohorenýomy. Tii dori awedu aōkō rare. Deuxu ruxetðena-ò bexiweloramahâbenyke.

¹⁵Aōbo tahe awityhyre. Ruxetðena òraru-ki aōbo rekexiòrarunymyhyke. Aōkōhyre. ¹⁶Òraruna rybe-ò heka bityhynybenykeki, òraruna deòdumy atxibenyke, rubu iōwy rare wahe. Deuxu rybe-ò tahe bityhynybenykeki, òbitimy boibenyke. Bexideòdunybenyötyhyke òraruna bityhynybenykemy. ¹⁷Wowydyna Deuxu-ò kanakemy watxireri. Juhuu kaiboho òraruna deòdumy ahâtenye. Tahe wiji inatyhyna erydŷyna tetyhynytyhytenye. ¹⁸Wiji tahe kaiboho òbitina deòdumy atxitenye. Tahe Deuxu deòdumy wiji toite, tii ixideewimy timybo adirenkyre. ¹⁹Iwese juhuu òrarunawidŷyna-ò texiwahinymahâte wese, wiji bexiwahinybenyke Deuxu-ò, òbitiwidŷyna-ò wahe. Òbitimy rarybemahâre, itŷnytyhy kaiboho dori ôhōtitymy toite aiximynatyhyrenyō òraru-ki. ²⁰Òraruna deòdumy atxitenye, Deuxu tetyhynyötenye. ²¹Kia aōmydŷñana wiji ixāruna adeereny rare. Aōbo tahe awimy juhuu tewinytenye. Kia heka rubule riwahinymyhyre. ²²Òraruna-ribi ixinamy atxitenye. Kaiboho Deuxu-ò ibutumy texiwahinyte. Tai umytuedeõna tetatenye. ²³Òraruna òwy heka rubu rare. Inyō òraruna riwinykeki, tii ruruuke, kia òraruna òwy rare. Deuxu wahidŷyna tahe umytuedeõna rare, Jesuisi Inynyr̄r̄ rurureki wahe. Idi tiile-wana tukre.

7 ¹Waityhydŷýdu seriore, kaiboho bede ywinamy teertyentye. Tai bieryke aōmybo ararybekre. Inyō irulemy rariakekile, bede ywina tamy aō rare. ²Arawesenanykre. Hāwy heka ihābu-wana ihymy ih̄yre bede ywina myna. Hābu ruruukeki, tahe ixinamy ih̄yre ijō-wana roikremy. Hābu ruruōkeki tahe, ixinamy aōkō ih̄yre, ijō-wana roikremy. ³Inyō-wana roikeki,

hāwy y wedenamy raninikre. Ihābu rurukeki, tii ixinamy rarekre. Ijō-wana roike. ⁴Kia wese rare, waserioreboho, ayreny-ki. Kaiboho bede ywina dee tarutenyte. Kaiboho dori ityhydý̄du mahādu atximahātenyte. Kaiboho Deuxu hōrō mahādu atximahātenyte. Rubu-ribi iixiadu mahādu atximahātenyte, Deuxudeewina biwinybenykemy. ⁵Juhuu ixideewile aõ tewinymyh̄tenyte, rubu aõmydý̄nana wahe. ⁶Wijile tahe bede ywina-ribi ixinamy inyboho roimyh̄renyre. Iwese ihetxiu tyryiti bede ywina rityhynymy aõkõ ih̄reny, wiji Deuxu Tyytybythy aõmydý̄nana inyboho rityhynyre.

⁷Timybo? Bede ywina aõbo ibinamy rare. Aõkõre. Ihoõkeki tahe òraruna jiar̄y arieryötyhy. Bede ywina rarybere wasiõmy. Kiale reeryre aõbo wasimy rare, inyõ aõ arimykemy watxireriu, kia òraruna wasiweselemy rare. ⁸Timyki, jiar̄y òraruna waerysyõna bede ywina tuu rarybekökeki. Bede ywina dori aõbina binamy riwabedeerynyre. ⁹Jiar̄y juhuu bede ywina reeryõre. Reeryre tahe aõmydý̄nana binale wadee rarerenyre. ¹⁰Deuxu heka bede ywina riwahinyre juhuu. Tamy ruru riwahinyre bede ywina wahe. ¹¹Tahe bede ywina òraru-ki heka òraruna riwahinymy. Tai tahe õnosõna riwarubunyre. ¹²Kia bede ywina tahe awi rare, òbiti rare. Õnosõna awi rare. ¹³Timybo rare. Òbitina aõbohe riwarubunyre. Aõkõre. Òraruna tiire. Tii tahe ibinatyhy rare. Bede ywina òraru-ki iny kia òraruna ibinatyhy reeryrenyre. ¹⁴Bede ywina heka Deuxu Tyytybythy aõmydý̄nana rare. Jiar̄y heka inyle rare, òraruna heka wawedu rare. ¹⁵Aõbo warayky dee ibinarele, kiale rewinywâhâre. Aõbo awimy warayky dee rare, kia rewinyöhyyre. Aõherekibo? Reeryõre. ¹⁶Rexierymyh̄re aõbo rewinyymyh̄re. Reeryre kaa bede ywina awi rare. Tai heka rabedewomy watxiwâhâre. Jiar̄y dori bede ywina bede ywina rití reerymy watxiwâhâre. ¹⁷Retxiönymy watxiwâhâre. Waruruöhyy heka watxiwâhâre. Aõwi ariwinykeò. Òraru heka iòhòm̄y waribi ratximyh̄re waruru ratyre ratximyh̄re waribi. Tai heka òraru rewinymahâre. ¹⁸Waumy ehetxina tahe ibinatyhy rare. Aõbo awi rare heka ariwinykemy rewisñywâhâre ta heka rewinyöhyywâhâre. Aõwi rewinyöhyymahâre! ¹⁹Jiar̄y rarurunymahâre heka aõbina ariwinykõkemy. Tahe ihârele heka rewinymahâre. ²⁰Reeryrehe aõhebo ratyñymyh̄re. Jiar̄y ixiorarudý̄y waõraruna wadi raítxýteitxýtenymyh̄re. ²¹Deuxudeewimy heka ariwinykemy watxiwâhâre. Tahe araõrarunyhÿymahâre. ²²Waumytymyra rarurunytyhymahâre Deuxudeewi widý̄yna ariwinyke. Awityhy rare wadee. ²³Ijō tahe waumywo-ki, waraykywo-ki, ratximyh̄re, waumyehetxina waki ratximyh̄re. Wadi rarurunymyh̄re riwamymy ratximyh̄re. Aõbina widý̄my heka wadi rimymy ratximyh̄re. Reòludunyöhyyymyh̄re waraykymy heka rahañnamymyh̄re. Aõwesele heka tuu rahañnamymyh̄re, riòludunyömyh̄reki wahe. Raraykynamahâre warayky-ki, Deuxudeewimy watxikemy. Tule tahe reerymahâre òraruna deòduõ jiar̄y rare wahe. Waumytymyra tahe wadee rarybemyh̄re òbitimy aõmydý̄nana ariwinykemy. Waumyehetxina tahe kialemy wadee rarybemyh̄re —òraru ariwinykelemy. ²⁴⁻²⁵Tai heka urile warayky raleileinymyh̄. Mobo riwatake waumyehetxina bina bina

aõmydýñnana-ribi? Deuxudeewina-ki, Jesuisi Kristu Inynyrý heka iximynamy riwatakre. Tii riwateònymy wadi rarekre. Wowydyna tamy ariwahinykre.

8 ¹Tai heka Jesuisi Kristu tyhydýðu mahädu rubutyhy-ò heka raõtyhy. Deuxu heka tii ritarenyke tii-wana rarehyyke. ²Deuxu-ò Tyytybytyhy dori warurutymyra-di riwarurudýñnytyhyre. Rubu-ribi dori Jesuisi Kristu riwatare ixinamy ararekemy. ³Inyboho heka Deuxu Bede Ywina rieryrenyre, Moisesi tyyritina wahe. Tii heka iny òraruna-ribi iny ixinamy ririradýñnymyhyre. Jesuisi Kristule, aõbo, òraruna ruru rahumyhýre. Aõma rakahurenyötyhy heka iny rururenysi aõma òraruna ixitawo-di. Rikityhyryenyötyhy heka aõma ixitawo-di aõbo bede ywina Tahe Deuxu tariore diteõnyde iny umyrenywesemy wahe. Tiu heka òrarunaõhyyre. Tai heka rexihinyre iny òraruren-y-ki. ⁴Tai rikityhyryenyke aõma Deuxu bede ywina. Iny nohõtireny rosake aõbo umy ehetxinaren ynydeereny rarybemyhýré. Ijohonarenymy ta, irybe-ò, Deuxu Tyytybytyhy rybeòle roholamyhýreny. ⁵Aõbo Deuxudeewimy biwinybenykeki, tai Deuxu Tyytybytyhy rybeòle heka iny roholamyhýke. Ixideewimy widýýmy burubenykeki tahe, aõwaxina boholabenyke umyehetxina rybe-ò. ⁶Deuxu Tyytybytyhy rybe-ò ijohona heka iny umytýmyra-ò ridymyhýre, umytuedeõna-ò, ywina-ò. Umy ehetxina rybe-ò iny rohola wana, tahe rubu-ò iny ridymyhýre. ⁷Umy ehetxina dori aõma rare, Deuxu òludu. Deuxudeewimy aõkõ heka riwiny my ihýre tiu riwinyötyhy. ⁸Inyõ ibutumy òraruna ixideewimy riwinykeki, tiu heka Deuxudeewina riwinyötyhy. ⁹⁻¹¹Kaiboho tahe kiawesemy aõkõ heka toite. Deuxu Tyytybytyhy heka aworen-y-ki rasýnomyhýre. Tai heka umytýmyraõ heka kaiboho ijõdirenyre. Deuxu Tyytybytyhy heka kaiboho ijõdirenyke. Inyõ Deuxu Tyytybytyhy ihoõkeki, tiu tii ityhydýðu aõkõ rare. Aumythy heka rurukre aõrarunaõ direki wahe. Atyytyby tahe iruhymy ratxikre, Kristu dori aõraruna riixåwididýñnyreki wahe, Deuxu araõbitidýñnyre wahe.

¹²Tai waityhydýðu seriõreboho. Umy ehetxina rybe-ò uritere ijohonarenymy. ¹³Irybe deradýñna-ò beòbybenykeki, kaiboho heka burubenyke. Aõkõkeki arurenymy mariabenkyre, Deuxu Tyytybytyhy-di wahe. ¹⁴Ibutumy Deuxu Tyytybytyhy rybe-ò roholamyhýre mahädu, tiiboho tahe Deuxu riore roire. ¹⁵Deuxu rybemy bityhynybenyke. Deuxu Riore wesemy tahe bityhynybenyke, õbitimy atxibenyke, deòdu wesemy aõkõ wahe, buberubenyötyhy. Waha-my tahe marybemyhýbenyke heka. Deuxu Tyytybytyhydile wahe. ¹⁶Iijoirenymy raktaxirenykre. Aõmybo Deuxu Tyytybytyhy-di inydeereny roimyhýreki heka, tuu inatyhymy raktaximyhýrenykre inyboho iriore roiremy wahe. ¹⁷Ibutumy aõbo Jesuisi Kristu inydeereny riwahiny myhýke heka, tule inyhõrõ reny heka rare. Iwese tii wowydyna iribi rikitarenykeki, tii-wana heka aõhõkýmy rokotýñnyrenykre. ¹⁸Aõhõkýmy rokotýñnyrenykre tahe aõnihikýmy aõkõ rare, urihiomyôle wahe. Inydeereny dori wowydynaõ kidiwahinykre, sôwetyhymy. ¹⁹Ibutu bede

bede aõna aõna riraòmy roimyhŷre, aõma-ò, Deuxu Riõre mahâdu ibutumy rubu-ribi ixixana kiditñynykreu, rexixamy ibutumy rŷirakre idi biu-ò rirahukre wahe.²⁰ Kiatxu tahe ibutumy bede bede raaõbinanyke. Iwese Deuxu juhuu riwinyre-ribi resere iny òraruna òraru-ki. Deuxu dori tuu bede riywinyre txioinyhe tahe, raròsôna rŷire, riwitxiranye. ²¹ Rekeysarenykre heka Deuxu riòremy heka rakatxirenykre. Tii ibutumy bede bede-ribi iny ritarenykre ibutumy òraruna-ribi, rubu-ribi. Ibutumy òraruna aõbina bina deòdu heka rexihukre. Deuxu ibutumy aõna aõna ritýmyranykre iwese tariõre itýmyrare wese.²² Kaa wiji tahe ibutu aõna aõna aõhôkymy rotýñnymy rŷira iròdu alòbòrònâ, ibutumy heka uladu ijira dese wese heka riijemy aõna aõna rŷira. Aõma, ixixanatxu dehemynykölemy roimyhŷreki wahe.²³ Tiibohole sohojile aõkõ, tule inyboho Deuxu Tytybytyhyre hâre, kia delemy inydeereny rawahinyre hâre, aõhôkymy rotýñnymy hŷrenyre idi tiu Deuxu tariõremy risñyrenykre riraòmyhŷre. Kia tahe inyboho riraòmyhŷrenyre.²⁴ Inyboho dori tararòsôna-ki kawese awirenyre. Inyõ iraròsôna itýnykeki, aõbo tahe riraòmyhŷke.²⁵ Tai tahe Deuxu rikityhnyrenyke rikiraõrenymy aõma, inydeereny tuu raryberé, rikitarenykré. Rikiyrymy rikiraõmy rokorokomyhŷrenyre.

²⁶ Iwesele tahe Deuxu Tytybytyhy heka iny riwiòhenanyrenykre. Inyumi aõmydýñananareny heka aõhebo rotýñnymy hŷre txuõ txuõlemy iny riwiòhenanymy hŷrenyre. Inyboho riwiòhenanyrenykre aõma inyboho rierykõreki ixitòedýý. Deuxu Tytybytyhy inydeereny dori rexitõenymy hŷre tii inyboho heka aõmy rybe inyboho rierykõmyhŷrenyre inydee risñynymy rarybemyhŷre tuu.²⁷ Inytybyreny heka ibutumy inyraykyreny, inyworenry, rierymyhŷre. Tii heka rexitõenymy hŷre inydeereny iny òbitinareny-di, iny ywinareny-di iny rixitòedýñnymy hŷrenyre.²⁸ Ibutumy aõbo inydeereny rabededýñnananymy hŷré heka inydeereny awire. Deuxudeewina heka rikiwinyrenyke inydirenry ratximyhŷre Deuxu dori inyluurenry. Tii dori iny ridyre tariõre wesemy. Tii dori kiamy juhuu röhötinyre.²⁹ Juhudihikýle Deuxu röhötinyre mobo tamy rakemy. Tahe tiu rierymyhŷre mobo aõma inyboho tamy kanakré. Tiu heka rierymyhŷre timybo widi rarekré, tariõre wesemy idi rarekré. Iriõre heka sówemy iseriõre relekre. Iriõre tahe juhuule ityhydýñdumy iuhe rŷire, iseriõre wesemy wahe.³⁰ Tii heka inyboho rihtxinyrenyre. Tii heka ryrymyhŷre tamy, kanakemy. Tii inyboho tamy ritehemynyreu, heka inyboho tamy ritehemynyrenyre. Iny òraruna-ribi inyboho riixâwididýñnymy Deuxu, Jesuisi, Deuxu Tytybytyhy ywina heka inydeereny riwahinyre.

³¹ Ywimy rakatxirenykemy heka inydeereny röhötinymy ihŷre. Wowydyna heka inydeereny riwahinykre. Timybo rakaryberenykre. Awire heka ibutumy Nihikýre. Deuxu heka inyworenry-ki ratximyhŷre. Tii heka inydinodorenyre. Inyòludurenyöhyyre ratxirenyke, sohojõi.³² Ibutumy inydeereny riwahinykre —inydeereny dori taRiõretyhy dori diwahinyde. Diwahinyde heka inydeereny rurukremy. Deuxu heka iny riixâwididýñnyrenyre.³³ Inyboho heka òbitimy ratximyhŷrenyre tamy rakatxirenykemy. Tii dori iny riwinyrenyre òbitimy.

Inyō rarybeôtyhy iny òbitimy aôkô ihŷre.³⁴ Inyō heka inymyreny rarybeôtyhy rukururenykremy. Jesuisi Kristu dori inydeereny rurure, iny òrarureny-ki. Tii ixityre rubu-ribi rexixare inydeereny. Katahe ronymyhŷre Jesuisi heka rexitðenymy ronymyhŷre inykireny. Deuxu-ò heka iny rixitðedŷñyremy inydirenry ronymyhŷre.³⁵ Tiu heka rihitxinyôtyhy, aôma Jesuisi Kristu luureki wahe. Aôhôkymydyñana dori rakatxireny. Tii heka iny rirubunyrenyke. Iny rama rirubunyrenyke inieruômy. Bede brebuwo-ki rakatxirenyke. Inymyreny rarybemyhŷkre. iny rirubunyrenykre. Ta Deuxu inywanarenhy ratximy ihŷre. Tiu heka Deuxu-ribi aô iny rihitxinyrenyôtyhy.³⁶ Inyboho heka rubu riraôhyky ratximy hŷrenyre, rexiywinyhykyle. Kia rikiwinyrenykre aôma Deuxu luuna-di xiery —iwese budoeni tarubuna riraômy rŷimyhŷre wese. Deuxu rybe inykoreny tuu relyymyhŷre.³⁷ Taiki heka imahâduy-ribi rokotarenykre. Kia ôlôna inyhôrôreny rare. Kristu dori inydeereny rurure. Aô heka iny rihitxinyrenyôtyhy Deuxuluuna-ribi. Rubu dori iny rihitxinyrenyôtyhy. Umy tiu iny-ribi rihitxinyôtyhy. Ÿju dori tiu iny rihitxinyôtyhy. Aôbinahakŷ heôty, rubu bina heôty dori tiu Deuxu luuna-ribi rihitxinyôtyhy.³⁸ Aô heka iny rihitxinyôtyhy Deuxuluu-ribi. Biu wenonana dori, beheŷ ratyre, tiu Deuxu luuna-ribi iny rihitxinyôtyhy. Wiji aôna aôna itômo rahudi aôna aôna, aôtxi aôna aôna tiu iluuna-ribi rihitxinyôtyhy.³⁹ Kia ibutumy wadee inatyhy rare. Jesuisi heka Deuxu inydeereny ritymynymyhŷre ibutumy iluuna iny òrarureny-ki rurureu.

9 ¹Kaiboho wajoireny, waityhydŷñdu seriôre mahâdu. Kristu hôrô jiarŷ rare, inytyhy rare. Deuxu Tyytybytyhy, Jesuisi Kristu-wanale rierymyhŷre kia inatyhy rare. ²Rabedewomy heka watxireri wajoi rityhynyõreki. Deuxu Tyytybytyhy kia rieryre. Txuô txuôlemy, ruô ruôlemy rabedewomy watxihâre. Txiole txiole aômydŷñnanamy adeereny ararybeke kaiboho tarasanaô boibekemy. ³Deuxu riwatxuhoke Kristu-ribi wajoi deròwymy, iwiôhedŷñkeki. Jiarŷ heka ihyy arurukemy wajoi ityhydŷñdukôdu mahâdu wahe ixi-di tamyreny rahôtinymy watxireri. Kia biu-ò hena ritarenykemy wahe. Tahe aôköre heka. ⁴Deuxu heka tamyreny sôwemy diwahinyde. Ihârele tiiboho ijohona deramy rekoamahârenyre. Aôma, rihitxinyrenyhe heka taijoirenemy. Ridyrenyre heka bederahy-ò loosôna-ki biuwetykywo-ki. Tahe tamyreny rarybere tii iluurenymy. Tamyreny heka sôwemy aô kidiwahinykemy idirenry ratximy hŷre. Tule tabede ywina rybe tamy diwahinyde. Tai tahe Deuxudeewina reeryrenyre. ⁵Tamy heka Deuxu wowydynaô riwahinyrenykemy Deuxu teðduô kanake tii tamy rarybere. Tybyreny dori ilahiboho dori rityhynyrenyre, tii Deuxu sôwemy rityhynyrenyre. Kristu tahe tule judeu mahâduô ratximy hŷre, wajoi wahe.

⁶ Deuxu rybe inatyhytihy rare. Sôwemy iny judeu mahâdu wese roire. Ibutumy tahe judeu mahâdutyhy aôkô roire. ⁷Ibutumy judeu Abraô riore riore rŷira mahâdu aôkô heka Deuxu rioremy rarekre. Deuxu heka Abraô-ò rarybere: —Ijai riorele ariôkôre rarekremy ijô aôkô. Ibutumy Abraô riore, Ijai riore aôma ityhydŷñdu aôkô roire. ⁸Ijô riorekôna mahâdu tahe ityhydŷñdu heka roire. Kia Deuxu rybe rityhynymyhŷrele heka ityhydŷñdu mahâdumy rŷira —judeu mahâdu

tyhy wahe. ⁹Juhuu tahe Abraō-ò Deuxu rarybere: —Ahāwyy Sara, iriòredikre ijō beōrāu wahe. ¹⁰⁻¹¹Iu tahe Ijai iriòre hāwyy-wana herinanyreu, Rebeka-wana roire tahe inatxi uladumy heka Rebeka tamy kidiwahinykremy riywinyra. Ijau juhutyhy iriòredelamy reakre riywinyra. Ijō tahe Ijaō ini rarekre. Kawese Deuxu rarybere uladu reakōule: —Jiar̄y heka Ijaōmy retamy rarybere Ijau aōkō. Jiar̄y aōna aōna sōwemy tamy adiwahinykre. Deuxu kiamy rarybere Ijau reakōule. Tiu aōwiwhiky aōbina bina riwinyke aōkō. Myle roireri. Deuxu riteōsinyre ijō tarasanamy reake-ribi tahe ijōle tuu reare. Aō uladu tuu riwinyreriki aōkō Deuxudeewimy tuu riwinyre. ¹²Juhutyhy Rebeka-ò rarybere: —Idela taseriòre deòdumy rarekre. ¹³Iwese tyyriti-ki roire wese: —Ijaō iluure tahe Ijau aōkōre.

¹⁴Aōmybo tahōtinyteri? Deuxu aōbo adee ibinare kia riwinyreki? Aōkōre heka. ¹⁵Deuxu rarybere Moisesi-ò: —Jiar̄y heka awimy inyōdee ariwinykre, tahe tuu ariwinykre. Inyōdee ruxetōena ariwahinykeki, tamy ariwahinykre iixideewimy. ¹⁶Deuxu ruxetōenale heka rare, iny aōmysydýy sōwehekýmyreki aōkō inydee tarasana riwahinykre. ¹⁷Kaheka iny rieryre Faraō (Egitó bede iōlō) ijyy dori inydee kia riteōsinyre iwese Deuxu rare wese wahe reteherenyké. Deuxu kiamy rarybere Faraō dee: —Adee kýny ariwahinyre ruruō kai bonyke iōlōmy. Tai tahe ibutumy iny wani wiwhiky-ò roholakre. ¹⁸Ibutumy Deuxu ixideewimy tuu riwinymy ryirakre. Ruxetōena riwahinyke tamywi tahe riwahinyra.

¹⁹Inyō tahe wadee timy rarybeōtyhy: —Aōherekibo kawesemy Deuxu inyō aōhe ris̄nykre ada amo bohe Deuxu aōwidŷyna deramy reakre. ²⁰⁻²¹Tiu moō rarybeōtyhy Deuxumy ibinamy. Iu inyō butxi riwinykre, aōma sudeō rimykreu,

riwinykre heka butxiwhikyō tamywikeki. Ibinaō riwinykeki tasŷ iwesele riwinyke ibinamy tuutyhymy. Bedenamy riwinyke noijaka tamy ridemyhýkemy. Ijō butxi tamy wikeki. ²²Iwesele heka Deuxu rare. Rebureke heka inyōdee raykaranananyke. Ijō-ò tahe awike ta ruxetōena-di riwiōhenanyke iaōna aōna rijemey. ²³Idi tahe rōkōhōtinyreny timybo Deuxu wina, Deuxu loosōna awiremy iruxetōena inydeereny riwahinyhyymyhýre. ²⁴Judeukōdu mahādu Deuxu ritare. Judeu mahādu yribi sohoji aōkō. Inyboho. ²⁵Osea tyyriti-ki rybeō kiamy tai roire Deuxu rarybere wahe: —Ijō mahādumy sŷ aronykre wariōremy. Tahe waijoiy-ribi aōkō waijoiō mahādu aōkō waijoi my arinini kre idi aritakre. Tuumy ararekre. Tiu heka luuna juhuu

(Roma-ò 9.20-21)

inyō rewahinyōhyyre. ²⁶Deuxu rarybere tiu: —Kaiboho juhuu waijoi aõkõ toite, tuuõmyta kowa-ki wariorerenymy boibekre. ²⁷Isaia tule rarybemyhŷre aõma judeu mahâdumy wahe. Sõwemy, sõwemy imahâduõ hâre tahe, ibutumy tarasanamy reakre. ²⁸Deuxu ele elemy rotŷnykre timybo rarybere myna. Ijõ-ò ruxetõena riwahinykre ijõ-ò adehuna riwahinykre riixãwidinyrenykremy. ²⁹Ijõ Ritidŷyna-ki Isaia rarybere: —Deuxu ibutu dinodu heka ruxetõena riwahinyõkeki, ibutumy judeu mahâdu riixãwididŷnykre iwese Sodoma hâwâ Komora hâwâ-wana riixãwidinyre wesemy wahe.

³⁰⁻³¹Timybo rakaryberenykre kia aõmydŷñanamym? Kialemy: —Judeukõdu mahâdu-ò Deuxu tarasana riwahinyre tiu Deuxu riijeõhyymyhŷre hârele. Judeu mahâdu heka rityhynykemy idi ratximyhŷre ibede ywidŷýna-di tahe tiu heka ritaõhyymyhŷrenyre tarasana. ³²Bede ywina rybe riyrubunykehâre awikehâre tiu tarasana ritaõtyhy. Rityhynytyhykekile heka tuuke. Tai tahe ritaõre tarasana, rityhynytyhyörenyre. Tai tahe iwere mana iny riatymyhŷre were rydŷýnarenyre. ³³Ijõti nihiký heka roimyhŷre. Tiu heka riõhõreõtyhy iweribi-ò. Deuxu rybe-ki kia wesemy roire: —Judeu mahâdury-ki mana nihiký wese retidimy doimyhŷde. Sõwemy heka iny rŷira tiu heka ityre-di rariaõtyhy biu-ò hena-ò dehemynydeki wahe. Kia iny rityhynymy Jesuisi Kristu rŷirale tahe ritakre tarasanaõ heka inatyhymy.

10 ¹Waityhydŷýdu seriõre, rexitõenymy wâhâre heka Deuxu-ò ibutumy judeu mahâdu biu-ò henamy rŷikemy. Kiamy tuu rarumahâre.

²Reerymahâre tiiboho ibutumy rityhynymahârenyremy Deuxu. Tiiboho ityhydŷýnarenyre tahe õbitihyky aõkõre. ³Tiiboho kiamy rõhõtinymahârenyre aõma judeu mahâdu heka bede ywina rybe rityhynyrenykekile rexiobitinykemy heka rõhõtinymahârenyre Kristu-ò ta rexiwelõrökõlemy Kristu bede-ò rexihuemyhŷre, tai Deuxu iny-di awimy rarekemy. ⁴Bede ywina heka Deuxu aõmydŷýna tarasana aõkõ heka rare. Kristu rityhynymahârenyke. Kia weseleke heka tii rimyrenyre rexiobitinyre. ⁵Moisesi dori ròritidŷýre tuu: —Inyõ tiu òraruna-txi reseõhyy rarekeki, taile iny tarasanamy ratxike. ⁶Kiamy heka ityhydŷýna namyhŷde. Uritere inyõ Kristu biu-ribi kôdidaykemy ixinohõtidŷýona Kristu kidiwykredi uritere nohõtirenõymy, isiratyhyre wahe. Tuu aõkõ iny õbitidŷýna-ki rahamyhŷre. ⁷Uritere Kristu ixixana-di mohõtinynõomyke isiratyhyre dori kia-ribi õbitidŷýna kiditakremy. ⁸Tii heka inyboho ribedeerynanymyhŷre. Iõhõlemy heka iny-ribi ihŷre warybereny wahe. ⁹Iny taykyrenykekile rityhynymyhŷre inykile. Tai tahe rarybere inywixira-ò aõma Kristu iny wedureny ihŷremy wahe. Inyworen-yribi rikityhynymyhŷrenykekile. Aõma Kristu heka Deuxu riixixanyre rubu-ribi. ¹⁰Taiki tahe biu-ò hena rakatarenymykre. Aworibityhy rikityhynymahâke. Kiamy heka iny õbitimy rekelerenyke Deuxu dee wahe. Rarybeke iny-ò rityhynymy ratximyhŷremy tai tahe tuu relemy ratxike. ¹¹Kiamy heka Ritina-ki roimyhŷre: —Inyõ rityhynytyhyhyyke heka teysamy ratxike. Tiu heka anabedewoõtyhy tatyhyna-ki. ¹²Judeu mahâdu dori judeukõdu mahâdu-wana wiwesele rare. Ibutumy heka sohojihyyle iwudure, Inynyrȳ wahe. Ibutu heka inydee

riwahinymyhyre aõmybo iny rexitõenemyhyre wahe. ¹³Iny rexitõeny-wana Inynyrñi-di tarasanamy, tai iny-ò riwahinymyhyre. ¹⁴Teerykõte heka timybo idi ratximyhyre rexitõenemy. Timybo bieryke inyõ tuu relyykõhâre heka rityhynyke. Tamy heka roholaõtyhy inyõ tuu relyyokeki tiu ityhydýyöna. ¹⁵Inyõ heka raõtyhy, inyõ biteõnyokeki wahe. Kiamy tahe Tyryriti rarybereri: —Kia Rybewihikýmy rybedu heka awi heka rare, dehemynna heka awire, deysana rybe dori diwymyhyde. Deuxu rybena ywina wihičy heka diwymyhyde. Tai tahe iny reysamy heka aõma Deuxu Rybewihiký tamy riwymyhyreki wahe.

¹⁶Ibutumy aõkõ tahe rityhynyhyre. Iwese Isaia Deuxu rybedu rarybere wese: —Inynyrñ, Rybewihikýmy tamyreny heka rarybemyhyrenyre. Ihârele tahe rityhynyhyymyhyrenyre. ¹⁷Ityhyna heka Rybewihiký-ò iny roholamyhyreu, rityhydýymyhyre. Kristu ityhyna tamy kedehemynykre, rybe wihičy òraru-ki wahe. ¹⁸Dýyraxinaõ ariwinskyre. Taholatenyôte aõbo Deuxu rybe-ò? Kohe, ibutumy heka roholamyhyre. Tyryritina-ki roire: —Deuxu rybe týmyra wihičy ibutumy riteõnymyhyre hâwâ hâwâmy. ¹⁹Ijõ arýyraxikre: —Judeu mahâdu aõbo kia rieryõmyhyre? Moisesi tyryriti-ki roire: —Deuxu biu-ò henä judeukõ mahâdu-ò ariwahinskyre. Wajoi mahâdu ariwoxibronykemy. ²⁰Isaia tahe idi tuu rarybere: —Iny wiwana mahâduõ heka Deuxu riijemhyhyre. Tii rexitõnynyre taorysydu mahâdu-ò. Itxi reare. ²¹Isaia rarybere Judeu mahâdumy kia: —Ihârele Deuxu iny ritobinrerimy ihyre iny, iny nohõtibinaki wahe.

11 ¹Kaiobo heka timybo tahõtinymahâtenyte Deuxumy? Tii aõbo taijoi-ribi nohõti rosaremy —judeu mahâdu-ribi? Aõkõre. Jiarýle, Paulo, judeu mahâduõ rare. Jiarý heka Abraõ riokoreõ rare. Benjami ijoõi heka jiarý rare. ²Deuxu taijoi-ribe nohõti rosaõtyhy. Tii juhuu ritare. Elia juhuu Deuxu-ò taijoimy rarybere. Ryberiti-ki kia roire: ³Tiiboho heka rybedu mahâdu rirubunyre. Tule axiwena wahidýyña riböhonyre. Jiarý sohojile aluure Deuxu. Tule rörubudýyhy wadi ratxirenyreri. ⁴Timybo Deuxu heka Elia-ò dirawyónyde: —Aõkõre, kai ihewoludutyhy waluunadu aõkõ tate. Waluunadu 7000 inymy rýire aribihitximy wahe. Tule Bali suritxoo tiu rityhynyrenyohyymyhyre. ⁵Katahe wijile iwesele rare. Iny ibutemy Deuxu hõrõ mahâdu rýire. Tii taruxetõenadile ritarenyre. ⁶Deuxu ruxetõena heka aõ iowy-di aõkõ riòwonymyhyre Deuxu riwahinymyhyre. Aõwihičy diwinymyhydenydeki aõkõ heka tuu heka ratximyhyrenyre iòwydikeki tahe aõ ruxetõe aõkõ rare. ⁷Deuxu heka judeu mahâduõ rihitxinyre tarasanamy reakré. Ijõ tahe iwety mahâdu wesemy ijõ rýira. Deuxu tamy tarasana-ò ryryreri tiiboho roholaõre. ⁸Tyryritina-ki rarybemyhyre rörömy ratximyhyrenyremy. Deuxu heka riruberenyre ihäre ta tõhõtireny ratõbonyrenyre. Taita rieryõhyryrenyre heka Deuxu Tytybytyhy my rarybemyhyrenyreki wahe. Iwesele heka wijinga roimyhyre. ⁹Ihetxiu lõlõ Davi iwesele rarybere: —Kia heka taworana bedehesina-ki, ramyrenykre, raborenykre, tabonahemy reserenykre idi aõhõkýmy rotýynykre. ¹⁰Irue idymy releke tiu robiõkemy. Tiiumy rarabunykre iaõbinabina-ki.

¹¹ Adeereny arŷýraxikre kiamy: judeu mahâdu resereu ixâwire aôbo? Aôkôre. Urile tarasana nadé judeukôdu mahâdu-ò tai. Judeu mahâdu ibinamy tai rôhötinykemy. ¹² Judeu mahâdu òraruna òraru-ki heka sôwemy iny-ô aôwiwhiký nadé, judeukôdu mahâdu-ò wahe. Tahe awityhymy rarekre ibutumy judeu mahâdu ralokremy. ¹³ Jiarý, Paulo wahe, rybe wahidýŷdu heka jiarý rare. Judeukôdu mahâdu-ò tii heka jiarý rare. Uritere nohôti losarenyömy kia waaõmysdýyna rare. Kia awi heka wadée rare. ¹⁴ Deuxu heka adeereny aô nihiký adeereny riwinyre, kaiboho judeukôdu mahâdu rare. Judeu mahâdu robikre. Tai heka tiiboho biu-ò hena mahâdu-wana ratxikemy riwisýnykre. Kia wese òsana ijô tarasanamy rimykemy. ¹⁵ Judeu mahâdu wiji rityhyñyöreri. Tai Deuxu ijô mahâdu-ò biu-ò hena riwahinyre, judeukôdu mahâdu-ò wahe. Iny sôwemy tai ritamy rýimyhýre òraruna-ribi. Iwese inyô rubu-ribi riixixanyre wese kia rare iu judeu mahâdu ralòkreu wahe. ¹⁶ Juhuu paô ere awimy Deuxu-ò biwahinykeki, ibutumy paô ihôrô rare. Òwòru rutysômo Deuxu-ò biwahinykeki, ibutumy òwòru ihôrô rare. ¹⁷ Òwòru ere judeu mahâdu wese rare. Tiiboho òwòru-ribi raòròmy raremyhý. Kaiboho judeukôdu mahâdu teròwymy atximahâtenyte. Kia òwòruru wesemy òwòru-ò ralòmy atximahâtenyte, tai tahe arumy atximahâtenyte. ¹⁸ Ixityhymy nohôtirenyömy. Kaiboho dori iratyre awimy aôkô atximahâtenyte. Òwòru rutysômo aramyre judeu mahâdu tyby wese wahe. Aôkôkeki, kai bedesekre òwòru desede wese. ¹⁹ Kaiboho òsana marybebentykre: Tiiboho òwòru-ribi ritamy raremyhý inyboho rikibynyrenykre. ²⁰ Inatyhy rare. Urile ôhöti-ribi losarenyömy tiiboho iribi ritamy raremyhý rityhyñyörenyrek. Tule kaiboho talòmy tatemyhý tetyhynmyhýtenytek. Tai ixiwededyôrenyre urile bexityhynymy. ²¹ Judeu mahâdu heka òwòru ruthy wese raremyhý. Ihärele tahe Deuxu òwòru-ribi ritare. Timybo tahötintenyteri —Deuxu aratarenyôtyhy. Tule aratarenyke timykeki. ²² Deuxu dori ywimy rare ijô-ò. Tule tii isirare ijô-ò: —òraruna-txi besebenykeki, tii aratarenyke. ²³ Judeu mahâdu ixyby rityhyñyrenykeki, ixyby Deuxu ritidikre iherina-ò. Deuxu irurudirare ixyby ritidikremy —isiraore Deuxu-ò. ²⁴ Kaiboho heka òwòru bederahy ludu wesemy atxitenyte. Iwese òwòru ludu-ò tii aratidirenre wese. Judeu mahâdu dori òwòru ludu wesele rare.

²⁵ Waityhydýŷdu seriore, inatyhyñamý adeereny arelyykre. Deuxu rieryre tiwesemybo judeukôdu mahâdu rityhyñykre. Ikonana kaiboho bityhynbyenykre, judeu mahâdu ixybyle kanalokre. ²⁶ Tai tahe ibutumy judeu mahâdu ritakremy. Tyrittina-ki heka kiaweselemy roire: —Siaô-ribi tarasaduõ kanakre. Ibutumy heka judeu mahâdu òraruna-ribi kôdòsekre. ²⁷ Kia bedeu heka aritakre iòrarurený wahe iwese tuu rarybere wese juhuuhukýle. ²⁸ Katahe rasôwemy roira aôma judeu mahâdu wahe. Tiiboho Rybewihiký ôludu roire. Tamyreñ heka awi aôkô Rybewihiký. Kia heka adeereny awimy rôhonyre. Tetatenyta dori Deuxu-ribi aôma iwahidýyna aôna aônawidýynamy. Deuxu juhuu taluunamy walabiereny-ò rarybere. ²⁹ Deuxu heka tiu riwitxiranyöhymyhyre. Releke wana heka riwinymyhyre tahôrô mahâdu dee. ³⁰ Judeu mahâdu heka Deuxu rityhyñömy

roimyhýre wahe. Tai heka Deuxu ruxetòena adeereny diwahinyde. ³¹Katahe judeu mahádu heka wiji roire ityhydýymy aókó. Aóutxu tahe Deuxu ruxetòena ixybyle rimykremy rýira. Deuxu heka iximymy iny riteónyrerimy ihýre. ³²Deuxu ibutumy òraruero-ò rityhere idi taruxetòena ritýnynykemy.

³³Iny Deuxureny aówi dinodu heka rare. Ibedeerytyhytihy rare.

Inyô ibedeywidýyna rieryöhyyymyhýre. ³⁴Tiu rikieryrenyöthy irayky, tiu rikibedeeryrenyöthy. ³⁵Inyô tiu Deuxu tadiwidýydumy isýnyöna.

³⁶Ibutumy dori Deuxu-ribi hikýle nadie ixidee. Ibutumy iruru namyhýde. Tai tahe ibutumy wowydyna tamy rikiwahinyrenykemy inyboho ratximyhýreny.

12 ¹Tahe waityhydýdu serioreboho, aumyreny heka biwahinybenyke Deuxu-ò. Aramyrenykemy òbitihyylemy. Kia wowydynatyhy Deuxu-ò. Tii dori ibutumy aóma inydeereny riwinyre. Kia ibutele rarekre tamy. Tii dori sówemy riwinyre inydeereny. ²Uritere riraömy bede ludu mahádu wesemy. Iwixiramy boibeke. Tai Deuxu dee awimy kia rarekre. Aumy týmyramy ibutumy biwinymahäke. Tai tahe Deuxu ribedeerynanykre aóbo awire.

³Jiarý heka Deuxumy rybeduömy rare adeereny. Tai adeereny ararybekre bexijebenyke. Òbitimy marybemy aumy-ribi. Deuxu-ribi ityhyna adeereny diwahinydekí heka aóhe botýynykemy mohötinymahäbenyke. ⁴Umy heka sówemy txura txura roire, umy hitxi hitxinamy rýire. Kristu ityhydýdu mahádu kia wese rare, Kristu woludu mahádu wahe. ⁵Tule Kristu mahádu sówemy aómysydýyna witxira rýire. Sówemy iny wiribi hitxi rýire. Iwese umy sohoji wese Kristu wo mahádu rýire. Ibutumy wiribi hitximy raaomysydýymy iwidýymy rýimyhýke. Inyboho heka ibutumy iaomysydýyna Deuxu-ò rikiwinymyhýrenyke. ⁶Deuxu heka aówidýyna widýyna witxira iny sohoji sohoji-ò riwahinymyhýre. Kai heka týnydýyna abrysikeki, awimy bexityhynyke awimy biwinykemy. ⁷Awimy wiòhedydýymy atximaháte wana, bòwiòhenanyke awimy. Rybedýydumy atxiteri-wana awimy òbitimy bibedeerydýymy. ⁸Deuxu rybemy rybedu atxiteri-wana marybeke inydee bexityhynyky. Deuxu sówemy adee nieru riwahinyre-wana, bòwiòhenanyke inywitxira. Inydinodumy atxiteri-wana, òbitimy maaomysydýy ibutu dee. Kia dohodýydukeki btohodýykre inyô aó biwahinykeki awowi-di bowahike.

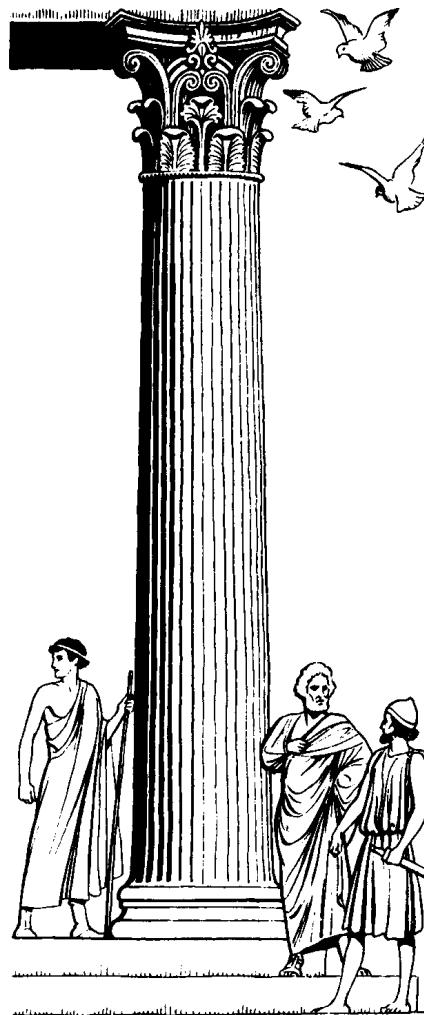
⁹Wiribi ihitxidýyomy. Tuu luu-di tahe inywitxira hitximy. Uritere rybeömy urirybele. Uritere rybe òbitikömy rýireò noömy. ¹⁰Kaiboho ityhydýdu seriore atximahátemyte. Tai wiluumy atxibenkye. Widee biwowydnybenyke, ixidee aókó. ¹¹Aómysydýyna-di boibenkye. Ibutumy Inynyrý-ò biwinybenyke eysareny-di. ¹²Beysamy atxibenkye ywina-di aókókymy dýñana-ki. Bexitòenyhyymahäbenyke. ¹³Aityhydýdu seriorey-ki inyô aó ihoókeki, tamy biwahinyke ahòr-ribi. Inyô ihetoókeki, bidybenyke aheto-ò. ¹⁴Inyô ibinamy adeereny riwinykeki, tahe ibinamy aókó biòwonyke. Bexitòenyke Deuxu-ò tamy. ¹⁵Inyô reysakeki, tii-wana beysake. Inyô rahinykeki, robukeki, tii-wana mahinyke, bobuke. ¹⁶Ywimy ibutumy iny-wana boibebenyke. Ixityhy aókó nohötöömy. Kai dori ibutumy aókó teertyte, tule aaomysydýy bina awimy bimybenyke.

¹⁷Inyō adeereny ibinamy riwinykeki, ibina-di aõkõ biowynybenyke aõma uritere ywihylemy boike.
¹⁸Wiwesehyyle ywimy rýimyhýre.
¹⁹Inyō umy aõma rarybekeki, uritere ixidwydýymy nohõtiömy. Deuxu-wana birimy. Tii heka riowynykre iaõhökýmydýynana-di. Kia tahe roire Tyritina-ki. ²⁰Aõma aõludu ramamy ruru wana, tamy rýsýna biwahiny, bemy tii ruru wana, tamy bee biwahiny. Tai tahe tii raixýrure aõbo adee riwinyre lau. ²¹Aõbinahaký rýira-wana, uritere iijiradýyömy. Ibutumy aõwiwhikýle aõ biwinymyhyke. Tai tahe rexihuken aõbina bina.

13 ¹Bityhynyke bede dinodu.

Deuxu dori risýnyre bede dinodumy. Ibutumy dinodu heka Deuxule inydeereny riwahinyre.

²Inyō bededinodu rityhynyökeki, tii heka Deuxu rityhynyömyhyre. Iny òbitimy ratxikeki, tiu bede dinodu rimyötyhy ròtena-ki aõhökýmy dýynana rotýyötyhy. ³Inyō òbitimy ratxikeki heka tiu bede dinodu lau ruberuötyhy aõhe risýnyötyhy. Urile iny aõotaotalemy rotýyñyreu tahe, tiile ruberumyhyre bede dinodu lau. ⁴Bityhynybenyke ibutumy bede ywina aõbo dinodu mahädu raryberé. Brebuõlemy botýyñbenyke. Deuxu diteónyde heka bede dinodu iny riwiõhenanykemy. Kai aõhökýmy botýyñmyhyke aõotaotamy tatýyñymahäte-wana. Bede dinodu dori tuu nade. ⁵Ibutumy bede dinodu bityhynyke. Tii heka biwinybenyke Deuxu dee kia awire. Tai heka aõhökýmy botýyñbenyötyhy. ⁶Tule iòwy biowynamahäbenyke. Ibutumy heka biowynamahäbenyke aõma tuu dinodu rarybemahäre wesemy. Tai dori riowynamyhyre iaõmysýdýydu. Tii heka anawiõhenanymyhyde. ⁷Biowynamahäbenyke aõbo òbitire, ibutumy wahe. Aõma dinodu iòwydýymy rariowynamahäre-wana biowynamyke ibutumy awedu mahädu wahe. Bityhynyke ibutumy.

(Roma-ò 12.11)

⁸Inydee tanadevenymahâte-wana, biòwynye òbitihyylemy. Inywitxira luumy atximahâke ibutumy iny wahe. Tii dori Deuxu bedeywina-ki bede òtiidŷna xiery ratximyhŷre. ⁹Ibutumy Deuxudeewire heka kaa rare. Aeryna luumy iwese ixiluure wese, tahe tamy ibinaõre. Kai rubudŷõomy aõbo, ada wasimy iribi texiwonyte ada ihâwyy-wana maòtakemy aõbo, texinohõtidŷõnyte. Uritere aõbina-di ixinohõtidŷõmy aeryna-ò. Uritere aõbina widŷõomy. Aerynaluumy mabeke iwese kai ixiluure wese wahe. ¹⁰Luuna inyô-di rarekeki ibina inyôdee riwinyôtyhy rare. Ibutumy Deuxudeewina heka riwinymyhŷre. Tii sohojile heka bede ywina-ki awityhyre.

¹¹Tule heka òbitimy matximahâke. Bededŷnana dori iõhõmy resera. Bede ityre reakremy namyhýde. Bexixabenyke wa, Inynyrŷ heka iõhõmy ratximyhŷre inonana-ò. Iõhòtyhy my relera juhu rityhy my renyre-ribi. ¹²Ruu heka röhõnomy rare. Txuu tule iõhõmy wahe. Uritere aõbinahakŷ bedeluruhukŷ aõmydŷnana widŷõomy. Diabo ijesu bitake aõwiwihikŷ widŷõy wahe. ¹³Óbitimy biwinymahâke iwese txu rojuxana iny ratximyhŷre wese. Tai ibutumy iny rarybemahâke kai iluumy atximahâtemy. Uritere abededyñana huduõmy — itxýteõmy, òtaõmy, adeburemy ijiraõmy, ihâruõmy. ¹⁴Bexitõenymyhŷke Inynyrŷ Jesuisi Kristu-ò wahe anawiõhenanykemy. Tai tahe ibutumy òbitimy biwinymahâke. Uritere arayky aõmydŷñabinabina nohõtiõmy.

14 ¹Ijoõ ityhydŷdu mahâduõ amahâdudŷmy rurukeki, ròtena ixinamy ralõke iityhyna ibuterehâre tii-wana aõna aõnamy widee rybetyhy my rybeõmyke. Aribi hitximy raraykynyke hâre, bidyke. Ihârele biròtenybenyke. ²Ityhyna irurukõmy ratximyhŷre hâre biròtenybenyke. Tii òsana kiamy raraykynamyhyre: Iny rexidowynyke iròdude riròmyhŷrenyremy ijô röhõtinyke. Kai tahe òsana mohõtinyke kiamy. Tuu ibinaõre. Ityhynaren yurihimyôle rare. Brebunale sýny roholamyhŷre. ³Inyô tahe ibutumy riròmyhŷre. Awimy idi tahõtinymahâte-wana, wiribi hitximy aõkõ. Uritere iõhòresedŷõrenyõmy. Deuxu dori ridymyhŷre iwelemy iwelemy. ⁴Deuxu deòdumy tii rare. Eòdumy aõkõ. Deuxu-ò tii rirawiyonyre aõhebo rotŷõnymyhyremy. Deuxu rarybeke aõbo òbitire, aõbo teõsare. Deuxu heka tii ritamadŷõnymyhyre. ⁵Kiamy rakaraykywesenanyrenykre. Txuõ aõworana bedehesi heka judeu mahâdu riywiny my roimyhyre. Kia txuule Deuxu-ò realànanymyhyre rexinohõtidŷõnymyhyre. Tahe aõkõre. Ijô ityhydŷdu mahâdu tahe aõkõre. Tii iwitxira rexinohõtinymyhyre. Ibutu txuu tamy awire Deuxu àlâna riwahinymyhyre. Ixideewimy iny sohoji sohoji raraykywydynanymyhyre. Ixitawimy Deuxu riwowydynyre. Ibutumy iny òbitimy ixidee raraykynyke. ⁶Kaiboho atxu biywinymyhybenykeki, kia tahe awire. Xiwenade riròkeki, tii tule Deuxudeewire riwinyre. Inyô aõkõ riwinyre. Tii tule awimy riwiny myhyre Deuxudeewina wahe. ⁷Ixideewimy rikiywinyrenyôtyhy inynyrŷ-ò dori inyboho roire. ⁸Inynyrŷdeewimy rikiwinyrenyke. Ihõrõ rare, aruruhârele, aõkõhârele. ⁹Jesuisi Kristu rubu-ribi rexixare tai butu wedumy. ¹⁰Inyboho heka ihõrõ mahâdu roire. Tai uritere inyseriore rybeõmy ixiradŷõmy.

Inyboho dori sohoji sohoji Deuxuru-ò rexideòsinyrenykre. Iu tii ibutumy iny riywisyndykre. ¹¹ Kiamy heka Ritidÿyna-ki roimyhÿre. Inynyry heka rarybere: —Inatyhymy, Ibutumy warue-ò tatiowotimy resekre. Rarybekre heka wamy Jiarÿ Deuxu raremy. ¹² Iny sohoji sohoji iximy relyykre Deuxuko-ò.

¹³ Uritere inywixira-ò ryberenyömy tii ibinamy rare uritere aôwidÿyömy, iòraru-ki ixhydÿydu òraruna-txi resehemey. ¹⁴ Jiarÿ tahe kiamy rahötinyre. Kia aômydÿynana aô aôkô rare Deuxu-ò. Xiwena rÿsýna rirÿsýkeki aô aôkô rare. Uritere kia nohötidu dee ibinare. Tiiboho riròoke. Xiwena rÿsýnarýsý òraru-ki aijoiõ bïbedewonyhenylau irÿsýomykre. ¹⁵ Aityhydÿydu serioreo ôbitiomy ratxikeki tahe iru-ki arawidÿyömy atximahä. Tamy dorihe ôbitimy aôkô heka idi röhötinyke. Tii heka tule riwinykelemy ixidi röhötinyke. Timy aôki teðsamy rahaôhyymyhyre aôma, xiwena rÿsýna-ki. Kai aôki awimy aôma awityhy irÿsýomyke Deuxu Rioreo dibinadÿnyke lau wahe, Kristu dori iòraru-ki rurure. ¹⁶ Kaki awimy ôbitimy mahakeki. Biwinykeki inywixiraru-ki atxikeki, kia tai uritere rieryömy aki rahake. ¹⁷ Riroximyhyrenyre, riömyhyrenyre — kia Deuxu Iòlona dee aô aôkô rare. Aômale tahe rököhötintyhyhymyhyreny: wiòhedÿyna, ywina eysana. Deuxu Tytybytyhy inydeereny wahidÿyna wahe. ¹⁸ Kia wese iny rÿikeki heka Deuxu dee wina rare, inydee tule. ¹⁹ Wii rikiwiòhenanymyhyrenyke ibutumy wiwesehyyle ywina-di. Tai iny tyhnareneny rikikyhynanyrenykemy. ²⁰ Rÿsýna òraru-ki aôhe wiþdÿy renyömy, butumy dori Deuxu riwinyre. Kia inyô iòraru-ki aôwitxiramy röhötinykeki tahe ibinare. ²¹ Aô dee rÿsý vî momo heka ibinare, tai tii rexiorarunykeki aôraru-ki urile bexijönybenyke. ²² Kaa biwinykeki timybo Deuxu dee ôbiti relemyhyre, urile ibutu-ò tuu rybeömy iny bedeöby, kia ira-ki aô ibinakore. ²³ Ijô urihimyö tatyhynymy ratximyhyre heka iximy riatyke. Adeee tahe ôbiti heka rare. Aôbo riwinyre heka òraruna rare. Tai iwidÿyömy.

15 ¹⁻² Iny ixira-di heka rököhötintyrenyke ibutumy aôbo iny riwinymyhyredi.

Idi rököhötintyhyrenyke inywixira aôlaubo ruberumyhyré. Iny ôbiti erykô mahâdu-di. ³ Kristu dori kaki raremyhyu ixideewimy aôkô tuu riwinymy raremyhy. Wiwana ritidÿydu wesemy riki riritinymyhyre: nade aôhökymydÿynana-ò tai heka bede-ò nade. Riòludunyre heka aôbo iòludu aôbinabinahâkÿ rarybere heka riwaòludunymy raremy. ⁴ Tuheka roimyhÿre ihetxi Tyrittina-ki inywiohedyyna reny. Iny heka ribedeerydymyhyrenyre ywina-di rakatxirenykemy rikiraòrenyke heka Deuxu aômy bede dÿynana wahe. Rahykyu òraru rahykyu wahe rubu. ⁵ Tii heka wadée awire wii biwiòhenanyke. Deuxu anawiòhenanykemy adirenny watxireri. Iwese Jesuisi Kristu riwinyre wese.

⁶⁻⁷ Iluu ratxirenykemy irumy wiluumy matxibenkykemy. Iny sohoji sohoji raraykynyke Jesuisi Kristu rayky wese-di. Ityby Deuxu rayky wese-di rÿike ôbitimy. Tai tahe inyboho ywinale rekeàlâmhyhyre Deuxu-ò, tii Jesuisi Kristu tybyreki wahe. ⁸ Deuxu ihetxi mahâdu òraru-ki Jesuisi Kristu heka judeu mahâdu deòdurenymy ioxisýnyre. ⁹ Iwese rybetyyritityhy rarybere wese: —Idi judeukôdu mahâdu Deuxu riwowydynykemy. Tai adeee ariwiunykre judeukôdu mahâduy-ki. Jesuisi Kristu heka nade inatyhy riteòsinykemy. Judeu mahâdu

riwiōhenanykremy Jesuisi Kristu nadē. ¹⁰ Kiamy heka roire wiuna Ritidŷŷ-ki kia rarybere. Àlāna adee ariwahinykre wiuna-ki judeukōdu mahāduy-ki ani-di arawiunykre. Ijō-ki tulekre: —Tuheka wiuna-ki raritidŷŷ roimyhŷre judeukōdu mahādu beysake wa judeu mahādu-wana. ¹¹ Ijō-ki kiamy roire: —Àlāna heka biwahinykemy Inyryrŷ-ò idi watxireri, kaiboho tule judeukōdu mahādu. ¹² Deuxu dee rybeduô, Isaia tuu rarybere: —Rexiriòkòremy heka irybe roimyhŷre. Ijese riòkore wahe. Tii judeukōdu mahādu iòlòmy ronykre. Tiile heka riraòmy roimyhŷkre. ¹³ Jiarŷ rexitðenyreri, Paulo, kaiboho, Deuxu heka arateysanyrenykre sōwemy ywina-di, tyhydŷyna-di. Kiamy heka adirený heka watxireri, waseriòreboho. Jiarŷ heka rexitðenyhyy watximyhŷré Deuxu arawiōhenanykemy adeerený rexitereným watxiwâhâre. Deuxu Tyytybythy ruruna-di raròsôna-di adeerený kidiwahinykemy watxireri.

¹⁴ Kaiboho òbitimy ahâtenyte waityhydŷŷdu seriòreboho. Sōwemy aõna aõna witxira teerytenyte. Inywitxira bibedeerynybenyke dori teerytenyte. ¹⁵ Ihârele taheka atxirený wanohõti reare inatyhymy tai warybe rewahiny Deuxu riwatyhynymy kawese riwasŷnyreki. ¹⁶ Biwateònkyke taheka judeukōdu mahādu-ò. Jesuisi Kristu dori riwatate tadeòdumy idi judeukō mahādudikemy. Iu Deuxu rybe wihikŷmy rarybemyhŷreu, xiwena wahidŷŷdu wese rare. Kia tahe judeukōdu mahādu Deuxu-ò awike. ¹⁷ Tai tahe Jesuisi Kristu-wana rexibedesanymy hŷre Deuxu-ki waaõmysŷdŷyna òraru-ki. ¹⁸ Jesuisi Kristu Rybewihikŷ tŷmyra-di rareri. Rexitðenymy rare adeerený. Tai kaiboho òbitimy teletenyte Deuxu Tyytybythy òraru-ki wahe. Wadeysamy heka watxiwâhâre. Jesuisi Kristu adeerený riwinyreki wahe. Jiarŷ reerykõre iwitxira mahādu-di. Tahe aõma waaõmydŷjnana reeryre. Tiu dori biwawiōhenanyke judeukōdu mahādu aritakemy. Deuxu mahādu judeukōdu rarekemy. Òbitimy ikorený-ki raremyhŷ. ¹⁹ Rybe wihikŷmy rybe-di rarewâhâ tamyrený. Aõna aõna wiwihiķ irurený-ò rewinywâhâre. Deuxu Tyytybythy-di Jerusalê hâwâ-ribi heka rybe-di rare. Iliri bede-ò wahe. Ibutumy bede bedemy rarybere. Jesuisi Rybewihikŷmy. Ibutumy waaõmysŷdŷyna rewinyre, Deuxu wadée riwahinyre wahe. ²⁰ Ihâre tahe ararybekemy watxireri tiu iny roholakõmyhŷre mahādu-ò. Ijôo dohodŷŷna iny ritohodŷŷnymy hŷre. Tai ikomy ararybekemy ixidi watxireri. ²¹ Isaia dori kia Tyrriti roire: —Tiu iny tamy roholakõmyhŷre tamy ijohonaõmy rarybere. Tai rierymyhŷre. Tai tahe roholakre tahe rityhynykre.

²² Tai heka raraõlemy watxiwâhâre —adeerený. ²³ Katahe kaki rexihumy waaõmysŷdŷy ratxireri. Katahe arorarenymy arake watxireri beòrakõle arakemy ixidi watxireri. ²⁴ Espanha bede-ò arakemy watxireri. Arakreu dori Roma-ò aroramý heka arakre. Iribi inyboho ibutumy rakatximyhŷreu tahe tako-ò biwaixidŷŷnybenykre. ²⁵ Ikoki taheka wahidŷŷo ariwykre Jerusalê-ò. Jerusalê hâwâ mahādu dori aõhõkŷmy rotŷŷnymy ryiramyhŷ. ²⁶ Macedonia bede-ki Akaia bede-ki tamy nieroõ riwahinykremy ratxireri dohodŷŷna mahāduõ kia rama rahureri mahādu wahe. ²⁷ Tiiboho riwiōhenanyre deysana-di. Kia òbiti rare. Iribi tahe Deuxu rybe aõmydŷjnana, Judeu mahādu-ribi nadē. Tai tahe

judeukōdu mahādu, tule judeu mahādu riwòhenanymyhyke taaōwiwi-di.²⁸ Kaa nieru-di arakreu, tahe aroram y arehemynykre. Iribi Espanha-ò arakre.²⁹ Tuu awana watxikre, tahe teysamy Inynyry-di rakatxikre.

³⁰ Bexitöenyke wadee waōmysydýyna sōwemy watxireri ariwinykremy. Deuxu Tyytybytyhy heka sōwemy wadee nad e adeereny ariwahinykremy, luuna sōwemy adeereny ariwahinykremy.³¹ Tule ityhydýydukōdu mahādu Judeia wadee aōbinahák y wadi ratximyhyre. Wadi bexitöenybenyke jiary iribi arahenykre. Tule kaa nieru rewyneri waribi teysamy rimyrenykre.

³² Tai tahe awanareny tahe wadeysamy arehemynykre Deuxudeewikeki.

³³ Deuxudeewikeki wii riki Deuxu ywina adeereny watxireri. Kie.

16 ¹⁻² Fibi hāwyy ityhydýydu serioreō adee rakre. Tii heka Sekrea hāwā ludu dohodýyna mahāduō rare. Tii heka dohodýydu mahādu riwòhenanymyhyre aōu aōu aityhydýydu seriore wese my. Tii kaiboho biwòhenanykre, tii dori sōwemy riwawiòhenanyre.

³ Birybedýnyke Prisila Akila-wana. Tii wawiòhenadýydureny. ⁴ Tii wadee sōwemy riwinyre rubu lau ruberuōtyhy. Tai jiary reälàwähäre tam y, tule tuu ibutuma Judeukōdu dohodýyna mahādu. Iheto dohodýyna mahāduō warybe wehityhyna biwahenyre.⁵ Epenetu-ò biwehityhyna. Tii ibutum y ityhydýydu-ribi juhuule rityhynyre Asia bede-ki. Tii wabiòwa rare.⁶ Marie adeereny raaōmysydýytyhyre. Biwehityhyna wan my.⁷ Adroniko, Junia wana biwehityhynanykre. Tiiboho judeu mahāduō roire. Ròtenawo-ki wawana roiremyhy. Dohodýyna mahādu rierytyhyre. Deuxu deòdýyna mahādu heka wakomy rityhynyre.⁸ Ijō waityhydýydu biòwa Ampliato inire. Tam y kanarybekre tule.⁹ Urbano, Estaki-wana tule Kristu dee wawiòhedýydu tule rybe wehityhyna tam y biwahenyke.¹⁰ Apele heka ityhydýydu tyhy rare. Biwehityhynanyke. Aristabulo-wana heto woludu mahādu biwehityhynanykre warybe tam y.¹¹ Tule biwehityhynanykre Herodiao — waijoio tii rare judeu mahāduō wahe. Kristu dee dori kia iny òbiti rare. Narciso heto ludu ityhydýyduō heka tule biwehityhynanykre warybe tam y.¹² Tule Trifena, Trifosa, Peside-wana raaōmysydýyymy Inynyry-reny-ò biwehityhynanykre wary tam y.¹³ Rufu tule Deuxu dee aōmysydýydu rare ise tule. Tii dori nadi wese my riwawisinanyre.¹⁴ Asincrito, Flegonte, Hermes, Paroba, Hermas, tule biwehityhynanykre ityhydýydu mahādu.¹⁵ Filologo, Julia-wana, Nereu taseriore-wana, Olimpa, ityhydýydu mahādu tii-wana ratxireri ibutu-ò warybe wehityhyna.¹⁶ Ibutum y aseriore debò bimyke biwehityhynanybenykre ibutum y. Ibutum y Kristu tyydýydu mahādu-ò arawawehityhynanykre. Tule kaki dohodýyna irybe wehityhynanyre adeereny riwahin yrer i.

¹⁷ Rybeò roire kaa rybe tyyriti ixiydynako-ki. Ijō aōhe dýñnana doimyhýde kia hetowo hitxina-ki. Iwitxiram y heka taerydýyna mahādu — iwese inydeereny erydýñnamyhyre wesemy aōkō kia lau tahe bexiebenyke.¹⁸ Aō Jesuisi dee aōkō raaōmysydýynyre. Ixidee tule heka raaōmysydýyymyhyre aō ixidee ritaren ykemy röhötinymyhyrenyre. Tiiboho heka rarybewihikýymyhyrenyre, aōma, ruikedýymy timy bede erykō tuu ratximyhyrenyre.¹⁹ Jiarý wadeysamy watxireri kaiboho

òbitimy ibutumy toiteki. Araerywâhã jiarýboho aôbo òbitire uritere aôbina widyyomy. ²⁰Deuxu ywisidýyna wahidyyna dori Satanasi riixâwididýnyke. Jesuisi Kristu Inynyry wiöhedyyna adeereny riwahinykemy idi watxireri.

²¹ Tximòtxi dori wawiöhedydu rare. Lucio, Ijasõ, Sosipatu, wajudeuijoi-wana tule adeereny irybe wehityhyna riwahinyre. ²²Jiarý, heka Tercio, reritinyreri aôbo Paulo rarybere adeereny. Jiarý adeereny warybe wehityhyna rewahinyreri. ²³Jiarý heka Kaio heto-ki watxireri, dohodýyna rabutunyreki watxireri. Kaio irybe wehityhyna adee riwahinyre. Tule Erasto hâwãnieru rubudýdu rare. Tule Quarto inyseriörereny rare. Ibutumy heka kaa irybe wehityhyna adeereny rewahinyrenyeri. ²⁴Inynyry Jesuisi Kristu ruxetöena ibutumy adeereny kanakemy idi watxireri. Kie.

²⁵ Deuxu irurutyhy-di rare. Tii heka adi riyrubunykemy adi watxireri. Iwese rybeweityhyna rarybere wesemy, ruru adee riwahinskyre. ²⁶Kaheka Deuxu tarasana rare. Ibutumy iny mahâdu kaa tarasana rare. Katahe wiji ibutumy Deuxu rybemy rybena reamyhyre. Iwese Deuxu rybedu mahâdu juhuu rarybere wesemy. Deuxu heka ibutu-ò tuu rarybere. Tai tahe ibutumy iny Deuxu Tyytybythy rierykre tule rityhynykre. ²⁷Deuxu-ò àlana biwahinykeki tii dori bedeeryna ratximyhýre Jesuisi Kristu òraru-ki wowydyna tamy biwahinybenykre aõu aõu. Kie, Paulo.